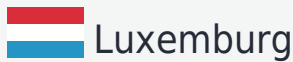

[Etusivu](#) > ... > [Rahavaateet](#) > [Maksukyvyttömyys/konkurssi](#) > Luxembourg

Maksukyvyttömyys/konkurssi

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Keitä vastaan on mahdollista aloittaa maksukyvyttömyysmenettely?

Luxemburgin suurherttuakunnassa on käytössä useita erilaisia maksukyvyttömyysmenettelyitä.

Kahta niistä sovelletaan elinkeinonharjoittajiin (luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin):

1. Konkurssimenettelyssä (*faillite*) tarkoituksena on muuttaa elinkeinonharjoittajan omaisuus rahaksi tilanteessa, jossa elinkeinonharjoittaja on maksukyvytön ja hänen luottokelpoisuutensa on heikentynyt. Konkurssimenettelyä säädetään kauppalaissa (*Code de Commerce*).
2. Tuomioistuinpäätökseen perustuva yrityssaneerausmenettely (*procédure de réorganisation judiciaire*) on mekanismi, jonka myötä taloudellisissa vaikeuksissa oleva yritys voi uudelleenjärjestelyjen avulla välttää konkurssin. Sen tarkoituksena on säilyttää tuomarin valvonnassa yrityksen koko omaisuuden tai toiminnan tai niiden osan jatkuvuus.

Yrityssaneerausmenettelyn käynnistämisen tavoitteena voi olla

- saada lykkäystä, jotta voitaisiin tehdä sovintoratkaisu
- saada velkojen suostumus yrityssaneeraus suunnitelmalle
- mahdollistaa tuomioistuimen päätöksellä omaisuuden tai toiminnan siirtäminen kokonaan tai osittain yhdelle tai useammalle kolmannelle osapuolelle.

Yrityssaneerausmenettelyä voidaan soveltaa seuraaviin:

- kaupalliset yhtiöt
- yhdistykset
- liiketoimintaa harjoittavat luonnolliset henkilöt ja
- käsityöläiset.

Lisäksi käytössä on erityisiä maksukyvyttömyysmenettelyjä, jotka koskevat notaareita, luottolaitoksia, vakuutusyrityksiä ja keskinäisiä rahastoja (nämä ovat ainoastaan yhtä ammattiryhmää tai toimialaa koskevia erityismenettelyjä, eikä niitä esitellä tarkemmin tässä yhteydessä).

2 Millä edellytyksillä maksukyvyttömyysmenettely voidaan aloittaa?

1. Konkurssi

Konkurssimenettely aloitetaan joko velallisen tai yhden tai useamman velkojan tekemän hakemuksen johdosta tai tuomioistuimen omasta aloitteesta.

Elinkeinonharjoittajan on toimitettava konkurssihakemus sen kauppaoikeudellisia asioita käsittelevän piirituomioistuimen (*tribunal d'arrondissement siégeant en matière commerciale*) kirjaamoon, jonka piirissä elinkeinonharjoittajan kotipaikka tai päätoimipaikka sijaitsee. Hakemus on toimitettava yhden kuukauden kuluessa siitä, kun konkurssin edellytykset ovat täyttyneet.

Kun yksi tai useampi velkoja päättää hakea velallista elinkeinonharjoittajaa konkurssiin, niiden on otettava yhteyttä haastemieheen, joka määrää tiedoksiantoasiakirjalla, että elinkeinonharjoittajan on saavuttava kauppaoikeudellisia asioita käsittelevään piirituomioistuimeen kahdeksan päivän kuluttua (tiedoksianto, jossa on määrätty päivämäärä) konkurssihakemuksen käsittelyä varten.

Konkurssimenettely voidaan myös aloittaa tuomioistuimen aloitteesta sillä olevien tietojen pohjalta. Tällöin tuomioistuin lähettää kirjaamon kautta konkurssivelalliselle kutsun saapua piirituomioistuimen tutkintajaoston istuntoon kertomaan tilanteestaan.

Ennen kuin elinkeinonharjoittaja asetetaan konkurssiin, kauppaoikeudellisia asioita käsittelevän piirituomioistuimen on varmistettava, että kyseinen luonnollinen tai oikeushenkilö täyttää seuraavat kolme edellytystä:

- toiminta elinkeinonharjoittajana: kyseessä on luonnollinen henkilö, joka harjoittaa tavanomaisena (pää- tai sivutoimisena) ammattinaan laissa määriteltyä elinkeinotoimintaa (esimerkiksi kauppalaain 2 §:ssä luetellut toimet), tai oikeushenkilö, joka on muodoltaan jokin kaupallisista yhtiöistä 10. elokuuta 1915 annetussa laissa, sellaisena kuin se on muutettuna, tarkoitetuista yhtiöistä (esimerkiksi osakeyhtiö, rajavastuuyhtiö tai osuuskunta);
- maksusuoritusten keskeyttäminen: keskeytetyiksi maksusuorituksiksi katsotaan selvät, rahamääräiset ja erääntyneet velat (esimerkiksi palkat ja sosiaaliturvamaksut), joiden odotetaan jäävän maksamatta; määräaikaista tai ehdollisia velkoja ja luonnollisia velvoitteita ei huomioida; ja
- luottokelpoisuuden heikentyminen: elinkeinonharjoittaja ei enää saa luottoa pankeilta, toimittajiltaan tai velkojiltaan.

Vaikka yhdenkin selvän, rahamääräisen ja erääntyneen velan (sen määrästä riippumatta) maksamisesta kieltäytyminen tai kyvyttömyys maksaa se riittää pääsääntöisesti luomaan tilanteen, jossa maksusuoritukset on keskeytetty, yksi ohimenevä maksuvalmiutta koskeva ongelma ei merkitse sitä, että kyseessä olisi konkurssi, jos elinkeinonharjoittaja pystyy hankkimaan tarvittavan määrän luottoa jatkaakseen toimintaansa ja täyttääkseen maksuvelvoitteensa.

2. Yrityssaneeraus

Yrityssaneerausmenettely käynnistyy, kun velallinen itse jättää hakemuksen kauppaoikeudellisia asioita käsittelevälle piirituomioistuimelle. Kyseessä on siis vapaaehtoinen menettely. Tuomioistuimen valvonnassa tapahtuvalla luovutuksella toteutettava yrityssaneeraus voidaan kuitenkin määrätä velalliselle syyttäjän pyynnöstä, velkojan hakemuksesta tai kenen tahansa sellaisen henkilön hakemuksesta, jolla on intressi hankkia yritys kokonaan tai osittain.

Yrityssaneerauksen käynnistämisen edellytykset ovat seuraavat:

- toiminta elinkeinonharjoittajana tai käsityöläisenä: yrityssaneeraus on avoin elinkeinonharjoittajille, käsityöläisille ja kaupallisille yhtiöille;
- liiketoiminnan jatkumiseen kohdistuva uhka tai rahoitusvaikeudet: yrityksen on oltava rahoitusvaikeuksissa, mikä voi johtaa maksusuoritusten keskeyttämiseen. Rahoitusvaikeuksien on oltava niin vakavia, että tuomioistuinkäsittely on perusteltu, mutta yrityksen elpymisen on edelleen oltava mahdollista;
- konkurssi: konkurssissa olemisen ei estä yrityssaneerauksen käynnistämistä tai jatkamista. Konkurssissa oleva yritys voi harkita uudelleenjärjestelyä ja välttää siten täydellisen purkamisen;
- yrityssaneerausta edeltänyt menettely: jos velallinen on kolmen edeltävän vuoden aikana jo osallistunut yrityssaneeraukseen, uusi menettely voidaan käynnistää ainoastaan siinä tapauksessa, että sen tarkoituksena on luovuttaa tuomioistuimen valvonnassa yhtiön koko omaisuus tai toiminta tai osa niistä.

3. Ylivelkaantuminen

Luonnollisen henkilön ylivelkaantumisesta on kyse silloin, kun velallinen, jonka kotipaikka on Luxemburgin suurherttuakunnassa, on ilmeisen kykenemätön suoriutumaan muista kuin elinkeinotoiminnassa syntyneistä erääntyneistä tai erääntyvistä veloistaan tai yksittäiselle yrittäjälle tai yhtiölle tekemästään vakuus- tai yhteisvastuusitoumuksesta syntyneestä velasta edellyttäen, että hän ei ole ollut, tosiasiallisesti tai oikeudellisesti, yhtiön johdossa.

Velkajärjestely (*règlement collectif de dettes*) on kolmivaiheinen menettely. Menettelyn vaiheita ovat

- sovitteluvaihe (*phase du règlement conventionnel*), joka käydään ylivelkaantumisasiota käsittelevän välityslautakunnan (Commission de médiation) johdolla
- velkojen uudelleenjärjestely (*phase du redressement judiciaire*) velallisen kotipaikan rauhantuomioistuimessa (*juge de paix*)
- henkilökohtainen konkurssi (*phase du rétablissement personnel*), johon asetetaan velallisen kotipaikan rauhantuomioistuimessa.

On huomattava, että henkilökohtainen konkurssi, joka on toissijainen kahteen muuhun velkajärjestelyn vaiheeseen nähden, voidaan aloittaa vain silloin, kun ylivelkaantunut velallinen on peruuttamattoman vaikeassa tilanteessa. Tämä tarkoittaa tilannetta, jossa hän on kykenemätön toteuttamaan

- sovittelusuunnitelman mukaisia toimenpiteitä tai
- toimenpiteitä, joita välityslautakunta on ehdottanut sovittelumenettelyn puitteissa, ja
- tuomioistuimen määräämiä velkojen uudelleenjärjestelytoimenpiteitä.

On myös huomattava, että sovittelumenettelyyn pääsyä koskevat hakemukset osoitetaan välityslautakunnan puheenjohtajalle.

Sovittelumenettelyyn pääsyä koskevan [hakemuslomakkeen](https://justice.public.lu/fr.html) voi ladata Luxemburgin oikeusasioiden sivustolta (<https://justice.public.lu/fr.html>) osoitteesta

<https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

Velkojien on lisäksi ilmoitettava saatavansa velkaneuvontaa antavalle elimelle (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*), jäljempänä SIC. Velkojien saatavat ilmoitetaan [lomakkeella](https://justice.public.lu), jonka voi ladata Luxemburgin oikeusasioiden sivustolta ([www.justice.public.lu](https://justice.public.lu)) osoitteesta

<https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

3 Mikä omaisuus kuuluu maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin? Mikä on sellaisen omaisuuden asema, jonka velallinen on hankkinut tai saanut maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen?

1. Konkurssi

Konkurssiin asettamista koskevan tuomioistuimen päätöksen myötä konkurssivelallinen menettää oikeutensa määrätä omaisuudestaan, mukaan lukien varat, joita velallinen saattaa saada konkurssiinasettamispäätöksen jälkeen.

Määräysvallan menettäminen koskee kaikkea konkurssivelallisen irtainta ja kiinteää omaisuutta. Tämän mekanismin tarkoituksena on suojella velkojien intressejä.

Yleisenä käytäntönä on, että tuomioistuimen nimittämä uskottu mies (*curateur*) tekee inventaarion konkurssivelallisen tiloissa olevista tavaroista. Uskotun miehen on eroteltava konkurssivelalliselle tosiasiallisesti kuuluvat tavarat niistä, joihin kolmansilla osapuolilla voi olla erilaisia esineoikeuksia.

Uskottu mies valvoo tämän jälkeen, että konkurssivelallisen irtain ja kiinteä omaisuus myydään konkurssipesän etujen mukaisesti. Uskottu mies tarvitsee omaisuuden myyntiä varten tuomioistuimen luvan. Irtain ja kiinteä omaisuus on myytävä kauppalaissa määritellyillä tavoilla. Varat talletetaan maksukyvyttömyysmenettelyn nimissä avatulle tilille.

2. Ylivelkaantuminen

Velallisen taloudellisesta ja sosiaalisesta tilanteesta tehdään tuomioistuimen valvonnassa laskelma velkojen varmistamiseksi ja varojen ja velkojen arvioimiseksi.

Sen jälkeen, kun tuomioistuin on tehnyt päätöksen henkilökohtaisen konkurssin käynnistämisestä ja todennut,

että henkilöllä on rahaksi muutettava omaisuutta, aloitetaan velallisen omaisuuden likvidointi.

Rauhantuomari käsittelee mahdolliset saatavien riitautukset ja antaa päätöksen velallisen henkilökohtaisen omaisuuden realisoinnista. Realisoinnin ulkopuolelle jätetään ainoastaan jokapäiväisessä elämässä tarvittavat huonekalut ja muut kuin ammattiin liittyvät tavarat, jotka ovat välttämättömiä ammatin harjoittamiseksi. Henkilökohtaisessa konkurssissa ylivelkaantuneen velallisen omaisuus muutetaan rahaksi lain tarkoituksen mukaisesti eli velallisen taloudellisen tilanteen parantamiseksi siten, että velallinen ja hänen perheensä voivat elää ihmisarvoista elämää.

Oikeuksia ja toimivaltuuksia, joita velallisella on suhteessa omaisuuteensa, käyttää koko realisoinnin ajan tuomioistuimen nimittämä pesänhoitaja.

Pesänhoitajalla on kuusi kuukautta aikaa myydä velallisen omaisuus joko vapaassa myynnissä tai järjestämällä pakkomyynti.

Henkilökohtaisen konkurssin seuraukset:

- Jos omaisuuden realisoinnista saadut varat riittävät saatavien suorittamiseen velkojille, tuomioistuin päättää menettelyn.
- Jos omaisuuden realisoinnista saadut varat eivät riitä saatavien suorittamiseen velkojille, tuomioistuin päättää menettelyn varojen riittämättömyyden vuoksi.
- Jos velallinen omistaa ainoastaan jokapäiväisessä elämässä tarvittavia huonekaluja ja muita kuin ammattiin liittyviä tavaroita, jotka ovat välttämättömiä ammatin harjoittamiseksi, tuomioistuin päättää menettelyn varojen riittämättömyyden vuoksi.
- Jos omaisuudella ei ole markkina-arvoa tai jos tavaroiden myynnistä aiheutuvat kulut ovat selkeässä epäsuhdassa niiden markkina-arvoon nähden, tuomioistuin päättää menettelyn varojen riittämättömyyden vuoksi.

Kun menettely päätetään varojen riittämättömyyden vuoksi, kaikki muut kuin ammatillisessa toiminnassa syntyneet velat mitätöityvät.

Mitätöinti ei kuitenkaan koske seuraavia muita kuin ammatillisessa toiminnassa syntyneitä velkoja:

- velat, jotka takaaja tai muu maksuvelvollinen on maksanut velallisen puolesta
- lain 46 §:ssä tarkoitetut velat eli elatusapuvelat ja korvaukset, jotka on maksettava väkivallan uhrille tahallisen väkivallan seurauksena syntyneistä fyysisistä vammoista.

Lain 46 §:ssä tarkoitetut velat voidaan kuitenkin mitätöidä, jos velkoja antaa suostumuksensa velan anteeksiantoon, uudelleenjärjestelyyn tai mitätöimiseen.

4 Millaiset ovat velallisen ja selvittäjän toimivaltasuhteet?

1. Konkurssi

Konkurssiin asettamista koskevan tuomioistuimen päätöksen myötä konkurssivelallinen menettää oikeutensa määrätä omaisuudestaan, mukaan lukien konkurssin aikana saatu omaisuus.

Päätöksen jälkeen velallisen omaisuuden hallintaoikeus siirretään uskotulle miehelle.

Kun konkurssivelallinen on oikeushenkilö, konkurssipesä muodostuu yhtiön kaikista varoista ja veloista lukuun ottamatta oikeuksia, joita yhtiökumppaneilla on tässä ominaisuudessa.

Uskotut miehet valitaan sellaisten henkilöiden joukosta, jotka voivat parhaiten osoittaa olevansa kykeneviä ja luotettavia hallintatoimissaan.

Käytännössä kauppaoikeudellisia asioita käsittelevän piirituomioistuimen tuomarit valitsevat uskotut miehet lakimiesten luettelosta. Tuomioistuin voi kuitenkin nimetä myös notaarin tai kirjanpitäjän/auditoijan uskotuksi mieheksi, jos se on konkurssivelallisen edun mukaista.

Kuten kaikissa elinkeinonharjoittajia koskevissa menettelyissä, konkurssiasioissa toimivalta on

kauppaoikeudellisia asioita käsittelevällä piirituomioistuimella.

Kauppatuomioistuin tekee päätöksen konkurssiinasettamisesta, määrää maksusuoritusten keskeyttämisen päivämäärän, nimittää eri osalliset (konkurssiinvalvojana toimivan tuomarin, uskotun miehen), vahvistaa saatavien valvontapäivän eli määräajan, johon mennessä saatavat on ilmoitettava, ja päivän, jonka jälkeen saatavia ei enää tutkita, ja julistaa konkurssimenettelyn päättyneeksi.

Omaisuuksien hallinta siirretään tuomioistuimen nimeämälle uskotulle miehelle, joka vastaa velallisen omaisuuden realisoinnista ja saatujen varojen jakamisesta velkojien kesken etuoikeusjärjestystä ja esinevakuuksia koskevia sääntöjä noudattaen.

Konkurssiinvalvojana toimiva tuomari valvoo konkurssiin liittyviä toimenpiteitä sekä konkurssipesän omaisuuden hallintaa ja realisointia. Hän raportoi mahdollisista vastalauseista kuulemisissa ja määrää kiireellisistä menettelyistä, jotka ovat tarpeen konkurssipesän varojen turvaamiseksi ja säilyttämiseksi. Lisäksi hän toimii puheenjohtajana velkojien kokouksissa.

Konkurssiinasettamispäätöksen jälkeen konkurssissa oleva elinkeinonharjoittaja ei voi enää hallita omaisuuttaan eikä suorittaa maksuja, rahansiirtoja tai muita omaisuuttaan koskevia toimenpiteitä.

2. Yrityssaneeraus

Yrityssaneerauksen yhteydessä nimetään velallisen pyynnöstä selvittäjä (*mandataire de justice*), jos se on tarpeen saneerauksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Selvittäjän tehtävät voivat vaihdella velallisen erityistarpeiden ja tuomioistuimen päätöksen mukaan. Hänen roolinsa voi rajoittua pelkkään hallinnointitukeen tai ulottua sopimuksen valmisteluun ja sen syntymisen helpottamiseen. Tuomioistuimen valvonnassa tapahtuvalla luovutuksella toteutettavan yrityssaneerauksen yhteydessä selvittäjän tehtävänä on järjestää ja toteuttaa luovutus velallisen nimissä ja tämän puolesta. Jokainen tilanne on omanlaisensa, joten selvittäjän tehtävät mukautetaan velallisen olosuhteisiin ja tarpeisiin.

Jos velallisen tai jonkin sen elimen todetaan tehneen vakavan ja selvän virheen, voidaan minkä tahansa asianomaisen kolmannen osapuolen tai syyttäjän pyynnöstä nimetä väliaikainen selvittäjä. Hänen tehtävänä on korvata yrityksen johto ja johtaa yritystä yrityssaneerauksen täytäntöönpanon lykkäämisen ajan.

Velallisella on sitä vastoin ennakoiva rooli: hän käynnistää menettelyn sekä laatii ja toteuttaa yrityssaneeraussuunnitelman yhteistyössä velkojien ja oikeusviranomaisten kanssa yrityksen taloudellisen vakauden palauttamiseksi.

3. Ylivelkaantuminen

Velallisen velvoitteiden ja velallisen omaisuutta koskevan velkajärjestelymenettelyn käynnistymisen osalta on huomattava, että velallista sitoo hyvän käytöksen (*bonne conduite*) velvoite.

Tämä tarkoittaa, että velallisen on

- toimittava yhteistyössä menettelyssä mukana olevien viranomaisten ja elinten kanssa toimittamalla oma-aloitteisesti kaikki tiedot omaisuudestaan, tuloistaan ja veloistaan sekä tilanteestaan tapahtuneista muutoksista
- harjoitettava mahdollisuuksien mukaan ansiotoimintaa kykyjensä mukaisesti
- vältettävä maksukyvyttömyytensä pahentamista ja pyrittävä velvollisuudentuntoisesti vähentämään velkojaan
- vältettävä suosimasta tiettyä velkojaa, lukuun ottamatta elatusapuvelkoja lyhyen aikavälin maksujen osalta; vuokranantajaa velallisen perustarpeiden tyydyttämiseksi tarvittavan asunnon lyhyen aikavälin vuokran osalta; ihmisarvoiseen elämään tarvittavien palveluiden ja tuotteiden toimittajia; sekä velkoja, joiden saamiset ovat väkivallan uhrille maksettavia lyhyen aikavälin korvauksia tahallisen väkivallan seurauksena syntyneistä fyysisistä vammoista
- noudatettava menettelyyn kuuluvia sitoumuksia.

Menettelyyn osallistuu kaksi erityyppistä elintä sen mukaan, onko kyse sovitteluvaiheesta vai velkojen uudelleenjärjestelyvaiheesta tuomioistuimessa.

Sovitteluvaihe käydään ylivelkaantumisasioita käsittelevän välityslautakunnan johdolla. Välityslautakunta koostuu ministeriön nimittämistä jäsenistä, puheenjohtajasta ja sihteeristä ja kokoontuu vähintään joka kolmas kuukausi. Voidakseen tulla valituksi välityslautakunnan jäseneksi ehdokkaan on toimitettava muun muassa rikosrekisteriote, ja nimittämisensä jälkeen jäsenillä on lakiin perustuva velvollisuus ilmoittaa ministeriölle heitä koskevista mahdollisista rikosoikeudellisista menettelyistä tai tuomioista, jotta heidän tilalleen voidaan valita toinen henkilö. Välityslautakunnan jäsenet saavat jokaisesta istunnosta 10 euron korvauksen. Puheenjohtajan vastaava korvaus on 20 euroa.

Välityslautakunta päättää etenkin menettelyä koskevien hakemusten ja saatavailmoitusten hyväksynnästä sekä hyväksyy tai muuttaa sopimusmenettelyyn kuuluvia sovittelusuunnitelmaluonnoksia, jotka sille on toimitettu velkaneuvontaa antavan elimen (*service d'information et de conseil en matière de surendettement*) eli SIC:n tarkastettua ne.

Jos menettelyn osapuolet eivät ole hyväksyneet ehdotettua suunnitelmaa välityslautakunnan tekemää hyväksymispäätöstä seuraavien kuuden kuukauden aikana, välityslautakunta laatii pöytäkirjan sovittelumenettelyn epäonnistumisesta. Kahden kuukauden kuluttua siitä, kun menettelyn epäonnistumista koskeva pöytäkirja on julkaistu rekisterissä, velallinen voi aloittaa velkojen uudelleenjärjestelymenettelyn kotipaikkansa rauhantuomioistuimessa. Jos velallinen ei tee hakemusta tämän määräajan kuluessa, hän voi aloittaa uuden velkajärjestelymenettelyn vasta kahden vuoden kuluttua siitä päivästä, jolloin sovittelumenettelyn epäonnistumista koskeva pöytäkirja on julkaistu rekisterissä.

Jos velkojen uudelleenjärjestelyvaihe aloitetaan, osapuolet kutsutaan rauhantuomioistuimeen, jonka tuomari voi vaatia niitä toimittamaan kaikki asiakirjat tai tiedot velallisen omaisuuden (varat ja velat) selvittämiseksi.

Tuomioistuin tekee sille toimitettujen tietojen pohjalta velkojen uudelleenjärjestelysuunnitelman, johon kirjattujen toimenpiteiden avulla velallinen voi suoriutua maksuvelvoitteistaan.

Tuomioistuimen vahvistama velkojen uudelleenjärjestelysuunnitelma on voimassa korkeintaan seitsemän vuotta, ja se voidaan mitätöidä tietyissä tapauksissa (etenkin, jos velallinen ei ole noudattanut suunnitelmassa sille osoitettuja velvoitteita).

5 Mitkä ovat kuittauksen edellytykset?

1. Yrityssaneeraus

Yrityssaneerauksen puitteissa on mahdollista määrätä, että lykättyjä saatavia (*créance sursitaire*) ei voida kuitata veloilla, joita velkojalla voi olla yritykselle sen jälkeen, kun yrityssaneeraussuunnitelma on vahvistettu.

Tästä säännöstä on kuitenkin poikkeuksia. Sääntöä ei sovelleta toisiinsa yhteydessä oleviin saataviin (saataviin, jotka liittyvät toisiinsa esimerkiksi saman sopimuksen tai liiketoimen perusteella) (*créances connexes*) eikä saataviin, jotka on voitu jo kuitata ennen yrityssaneerauksen aloittamista tehdyn sopimuksen perusteella.

2. Konkurssi

Konkurssien osalta oikeuskäytäntönä on, että konkurssiinasettamispäätöksen jälkeen saatavia ei voida enää kuitata. Tämä pätee niin lakiperusteisiin, tuomioistuimen määräämiin kuin sopimukseen perustuviin kuittauksiin sekä myös aikaisemmin olemassa olleiden saatavien välisiin kuittauksiin, jos saatavilla ei tähän mennessä ole ollut yhtä vaadituista ominaisuuksista, joita ovat rahamääräisyys, maksettavaksi erääntyminen ja samanlajisuus. Vaikka konkurssiinasettamispäätös estää lakiperusteiset kuittaukset, päätöksellä ei kuitenkaan ole absoluuttista tai takautuvaa vaikutusta. Päätös ei vaikuta lakiperusteisiin kuittauksiin, jos niitä koskevat edellytykset ovat täyttyneet ennen konkurssimenettelyn aloittamista. Muutoksenhaku tuomioistuin on todennut, että *"karanteeniaika ei muodosta estettä tämänytyypisille kuittauksille. Lakiperusteiset kuittaukset ovat mahdollisia maksusuoritusten keskeyttämisestä huolimatta. Ne eivät ole velallisen toimi, vaan ne toteutetaan velallisesta riippumatta; kauppalain 445 §:ssä ei ole niistä mainintaa."*

Tuomioistuimen määräämistä kuittauksista ei voida tehdä päätöstä velkajärjestelymenettelyn aloittamisen jälkeen. Ne ovat kuitenkin mahdollisia karanteeniaikana sillä edellytyksellä, että päätös on lainvoimainen (muutoksenhaun määräaika on umpeutunut). Tässä tapauksessa kuittauksella on vaikutuksia vasta siitä päivästä, jona päätös on annettu.

Sopimuksiin perustuvat kuittaukset eivät luonnollisestikaan ole mahdollisia velallisen kaikkia velkoja koskevan menettelyn aloittamisen jälkeen. Ne eivät ole mahdollisia myöskään karanteeniaikana, sillä ne katsotaan kauppalain 445 §:n nojalla epätavalliseksi maksutavaksi, joka on sanktioitu mitätöinnillä. [1]»

On kuitenkin huomattava, että rahavakuuksista 5. elokuuta 2005 annetussa laissa säädetään edellä esitettyjä sääntöjä koskevista poikkeuksista. Poikkeuksia sovelletaan esimerkiksi kuittaus sopimukseen, jotka osapuolet ovat tehneet sinä päivänä, jona maksukyvyttömyysmenettely aloitettiin – tai jopa sen aloittamisen jälkeen (ks. rahavakuuksista 5. elokuuta 2005 annetun lain 18 § ja sitä seuraavat pykälät).

[1] *“La compensation comme garantie d’une créance sur un débiteur en faillite”*, Pierre HURT, J.T. 2010, s. 30.

6 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on velallisen sopimussuhteisiin?

1. Konkurssi

Uskotun miehen ensimmäisenä haasteena konkurssimenettelyn aloittamisen jälkeen ovat voimassa olevat sopimukset, jotka on tehty konkurssiinasettamispäätöstä edeltävänä aikana. Lukuun ottamatta työsopimuksia, joiden voimassaolo lakkaa siitä päivästä alkaen, jona konkurssiinasettamispäätös on annettu (työlain L.125-1 §), voimassa olevien sopimusten on perinteisesti katsottu jatkuvan, kunnes uskottu mies irtisanoo ne.

Uskotun miehen on punnittava eri osapuolten intressejä päättääkseen, jatketaanko sopimuksia väliaikaisesti vai ei. Jos sopimuksissa on ehtoja, joiden mukaan sopimus irtisanotaan, jos jompikumpi sopimuspuolista asetetaan konkurssiin, uskotun miehen on päätettävä, onko näiden ehtojen sovellettavuutta tarpeen kiistää (sillä ehtojen pätevyys on mahdollista kyseenalaistaa; esimerkiksi Belgiassa tällaiset ehdot eivät päde liiketoimien vuokrasopimusten osalta).

Lähtökohtaisesti kaikissa tilanteissa on uskotun miehen vastuulla päättää sopimusten jatkamisesta. Jos toinen sopimuspuoli riitauttaa asian ja vaatii konkurssiin vedoten sopimuksen automaattista irtisanomista, uskottu mies joutuu osallistumaan oikeudenkäyntiin, jonka lopputulos on epävarma ja jonka seurauksena konkurssipesän maksettavaksi voi tulla uusia maksuja [1].

2. Yrityssaneeraus

Kun yrityssaneerausmenettely on käynnistetty, sen vaikutuksia voimassa oleviin sopimukseen säännellään siten, että yritys voi jatkaa liiketoimintaansa niin, että yritys voidaan menettelyn aikana tosiasiallisesti järjestellä uudelleen.

Jatkuvuusperiaate: Yrityssaneerausmenettelyn käynnistäminen ei pääsääntöisesti johda voimassa olevien sopimusten automaattiseen irtisanomiseen. Voimassa olevat sopimukset ovat edelleen olemassa, ja velallinen voi yksipuolisesti päättää noudattaako se niitä vai ei sikäli kuin se on olennaista yrityksen liiketoiminnan ylläpitämiseksi yrityssaneerauksen aikana.

Seuraamuslausekkeet: Seuraamuslausekkeiden, joiden tarkoituksena on kattaa pääsitoumuksen noudattamatta jättämisestä mahdollisesti aiheutuneet vahingot kiinteämääräisesti, soveltaminen keskeytetään lykkäysjakson aikana siihen saakka, että yrityssaneeraussuunnitelma on toteutettu kokonaisuudessaan. Velkoja voi kuitenkin sisällyttää lykättyihin saataviinsa tosiasiallisen vahingon, joka pääsitoumuksen noudattamatta jättämisestä on aiheutunut.

Työntekijöiden suojeleminen: Työsopimuksia ei irtisanota automaattisesti yrityssaneerausmenettelyn käynnistämisen vuoksi. Yrityssaneeraussuunnitelman toteuttamisen yhteydessä saattaa kuitenkin olla tarpeen vähentää henkilöstöä taloudellisista syistä tai muokata työehtoja. Nämä toimenpiteet on hyväksyttävä tuomioistuimessa, ja niissä on kunnioitettava työntekijöiden oikeuksia.

[1] Lähde: *“Les procédures collectives au Luxembourg”*, Yvette HAMILIUS ja Brice HELLINCKX (3. luvun kirjoittajat), Editions Larcier 2014, s. 86.

7 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on yksittäisen velkojan nostamaan kanteeseen (lukuun ottamatta vireillä olevaa oikeudenkäyntiä)?

1. Konkurssi

Konkurssimenettelyn aikana kaikki elinkeinonharjoittajaan tai hänen omaisuuteensa kohdistetut pakkotoimet keskeytetään. Sen sijaan yhdessäkään Luxemburgin suurherttuakunnassa voimassa olevassa oikeudellisessa asiakirjassa ei estetä velkojia toteuttamasta toimia, joiden tarkoituksena on säilyttää velallisen omaisuuden koskemattomuus.

Kaikissa näissä menettelyissä velallinen menettää oikeutensa määrätä vapaasti omaisuudestaan.

”Konkurssiinasettamispäätöksen jälkeen menettelyn päättämiseen saakka ei voida aloittaa oikeudellisia toimia yksin konkurssivelallista vastaan konkurssipesään kuuluvan omaisuuden osalta.” (Lux. 12. tammikuuta 1935, kohta 14, s. 27) ”Vakuudettomat velkojat tai ne velkojat, joilla on yleinen etuoikeus, eivät voi konkurssin aikana hakea tuomiota konkurssivelallista tai uskottua miestä vastaan ja voivat toimia vain ilmoittamalla saatavansa tai hakemalla saataviensa tunnustamista.” (Cass. 13 . marraskuuta 1997, kohta 30, s. 265)

Tietyissä tapauksissa luovutustoimia on kuitenkin mahdollista toteuttaa kauppaoikeudellisia asioita käsittelevän piirituomioistuimen valtuuttaman henkilön luvalla (maksunlykkäysasiassa tai toimitsijamiehen määräämismenettelyssä).

Lisäksi erääntymättömät velat tulevat konkurssiinasettamispäätöksen myötä maksettaviksi ja korkojen kertyminen keskeytyy.

2. Yrityssaneeraus

Irtaimen tai kiinteän omaisuuden väliaikainen realisointikielto: Lykkäysjakson aikana ei voida jatkaa tai toteuttaa velallisen irtaimeen tai kiinteään omaisuuteen kohdistuvia yksittäisiä toimia lykättyjen saatavien perimiseksi.

3. Ylivelkaantuminen

Velkajärjestelyssä välityslautakunnan päätös hyväksyä velallisen hakemus keskeyttää oikeusvoimaisesti velallisen omaisuuden kohdistetut täytäntöönpanotoimet (elatusvelvollisuutta koskevia toimia lukuun ottamatta) ja korkojen kertymisen ja saa aikaan erääntymättömien velkojen erääntymisen.

Jos sovitteluvaihe epäonnistuu, asiaa tuomioistuinvaiheessa käsittelevä rauhantuomioistuin voi keskeyttää täytäntöönpanotoimet edellä mainituin edellytyksin.

8 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on sen vireilletulohetkellä käynnissä olevien oikeudenkäyntien jatkamiseen?

1. Konkurssi

Uskottu mies voi tässä ominaisuudessaan jatkaa maksukyvyttömyysmenettelyn vireilletulohetkellä käynnissä olevia oikeudenkäyntejä. Kantajien on kuitenkin näissä oikeudenkäynneissä otettava menettelyyn mukaan uskottu mies, joka on ainoa henkilö, jolla on oikeus edustaa konkurssivelallista.

Jos velallinen tuomitaan, ne velkojat, jotka ovat panneet kanteen vireille ennen velallisen konkurssiinasettamista, saavat vakuuden, johon he voivat vedota realisoinnin yhteydessä. Vakuuden pakkotäytäntöönpano ei kuitenkaan ole mahdollista, sillä konkurssiinasettamispäätöksen seurauksena velallinen on menettänyt oikeuden määrätä omaisuudestaan.

2. Yrityssaneeraus

Laissa säädetään suojatoimenpiteistä, joilla velalliselle annetaan yrityssaneerausta koskevan hakemuksen jättämisestä alkaen aikaa toteuttaa tuloksellinen yrityssaneeraus ilman välitöntä painetta konkurssimenettelystä tai takavarikoista. Tavoitteena on liiketoiminnan jatkuminen. Tässä sovelletaan seuraavia toimenpiteitä:

Konkurssikielto: Niin kauan kuin tuomioistuin ei ole ratkaissut yrityssaneeraushakemusta ja vaikka konkurssikanne olisi nostettu tai täytäntöönpanomenettely käynnistetty, velallista ei voida asettaa konkurssiin. Yritysten osalta tämä tarkoittaa myös sitä, että niitä ei voida purkaa tuomioistuimessa eikä niihin voida soveltaa hallinnollista purkua, johon ei kuulu realisointia.

Täytäntöönpanotoimien keskeyttäminen: Velalliselle kuuluvaa irtainta tai kiinteää omaisuutta ei voida realisoida täytäntöönpanohakemuksen perusteella. Tämä tarkoittaa sitä, että velkojat eivät voi takavarikoida ja myydä velallisen omaisuutta sinä aikana, jona yrityssaneeraushakemusta käsitellään tuomioistuimessa.

9 Mitkä keskeiset näkökohdat liittyvät velkojien osallistumiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn?

1. Konkurssi

Konkurssi-ilmoitus julkaistaan yhdessä tai useammassa Luxemburgissa ilmestyvässä sanomalehdessä, ja se antaa velkojille tiedon velallisen konkurssista. Niiden on tällöin ilmoitettava saatavansa ja niihin liittyvät vakuudet kauppaoikeudellisia asioita käsittelevän piirituomioistuimen kirjaamoon konkurssiinasettamispäätöksessä annetussa määräajassa. Kirjaaja kirjaa saatavat ja antaa niistä kuitin.

Saatavailmoitukset on allekirjoitettava, ja niistä on ilmentävä muun muassa velkojan sukunimi, etunimi, ammatti ja kotipaikka sekä saatavan määrä ja sen syntymisen syy sekä mahdolliset takaukset ja vakuudet. Ilmoitetut saatavat tarkistetaan uskotun miehen, konkurssivelallisen ja konkurssinvalvojana toimivan tuomarin läsnä ollessa.

Jos saatavat eivät ole riidattomia, velkojat voidaan kutsua menettelyn aikana kuultavaksi saatavia koskevien yksityiskohtien, kuten saatavien perusteiden ja tarkan määrän, selvittämiseksi.

Jos uskottu mies on todennut, että on olemassa varoja, jotka voidaan jakaa velkojien kesken, hän kutsuu velkojat tilinpäätöstilaisuuteen, jonka aikana velkojat voivat esittää kantansa omasta asemastaan jakosuunnitelmassa.

Jos todetaan, ettei varoja ole riittävästi, konkurssimenettely päätetään.

Jos uskottu mies ei täytä velvollisuuksiaan velkojien etujen mukaisesti, velkojat voivat tehdä valituksen konkurssinvalvojana toimivalle tuomarille, joka voi tarvittaessa määrätä uskotun miehen tilalle toisen henkilön.

2. Yrityssaneeraus

Saneerauksen onnistumisen kannalta on keskeistä, että velkojat osallistuvat yhteisestä sopimuksesta tehtävään yrityssaneerausmenettelyyn (*réorganisation judiciaire par accord collectif*). Tämän osallistumisen keskeisiin osatekijöihin kuuluvat seuraavat:

- Osallistuminen neuvotteluihin: Velkojat osallistuvat neuvotteluihin yrityssaneeraussuunnitelman tai liiketoiminnan uudelleenjärjestelysuunnitelman ehtoista. Suunnitelmaan voi sisältyä ehdotuksia esimerkiksi velkojen poistamisesta taseesta (osittaiset alaskirjaukset), maksuaikataulun pidentämisestä tai velkojen muuttamisesta omaksi pääomaksi.
- Äänestys yrityssaneeraussuunnitelmasta: Velkojilla on oikeus äänestää velallisen ehdottamasta yrityssaneeraussuunnitelmasta. Jotta suunnitelma voidaan hyväksyä, sen on yleensä saatava velkojien enemmistön suostumus, usein saatavatyypeittäin (vakuusvelkojat, vakuudettomat velkojat jne.). Äänestyksen yksityiskohdat ja vaadittava enemmistö saattavat vaihdella menettelyn tyyppin mukaan.
- Suunnitelman toteuttamisen seuranta: Kun tuomioistuin on hyväksynyt ja vahvistanut suunnitelman, velkojilla on oikeus valvoa sen toteuttamista. Suunnitelman asianmukaisen toteuttamisen valvonta ja sitä koskeva raportointi velkojille ja tuomioistuimelle voidaan antaa erityisen asiamiehen (*commissaire au sursis*) tehtäväksi. Jos velallinen ei noudata suunnitelmaa, velkojat voivat pyytää tuomioistuinta puuttumaan asiaan.
- Toimet ongelmatapauksissa: Jos suunnitelman toteuttamisen aikana ilmenee vaikeuksia, velkojat voivat pyytää muutoksia suunnitelmaan tai vakavissa tapauksissa yrityssaneerausmenettelyn muuttamista omaisuuden realisoinniksi.
- Muutoksenhakuoikeuden käyttäminen: Velkojat voivat valittaa itselleen epäedullisista päätöksistä, kuten

riitautettujen saatavien vahvistamisesta tai yrityssaneeraussuunnitelman vahvistamisesta. Näin on tehtävä lain asettamissa määräajoissa ja siinä säädetyssä muodossa.

Näin pyritään varmistamaan, että velkojat voivat vaikuttaa yhteisestä sopimuksesta tehtävään yrityssaneerausmenettelyyn ja että heidän oikeuksiaan suojellaan samalla, kun vaikeuksissa olevalle yritykselle annetaan mahdollisuus selviytyä.

3. Ylivelkaantuminen

Sovittelumenettelyssä velkojien on ensimmäiseksi ilmoitettava saatavansa SIC:lle (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*). Tämän jälkeen velkojat voivat osallistua aktiivisesti sovittelusuunnitelman laatimiseen SIC:n kanssa.

Ylivelkaantumisasiota hoitava välityslautakunta kutsuu sen jälkeen velkojat koolle ehdotettujen toimenpiteiden hyväksymiseksi. Sovittelusuunnitelma voidaan hyväksyä, jos sitä kannattaa vähintään 60 prosenttia velkojista, joiden saatavien osuus on vähintään 60 prosenttia saatavien kokonaismäärästä. Se, että velkoja ei ilmaise kantaansa, tulkitaan hyväksymiseksi.

10 Millä tavoin selvittäjä voi käyttää tai luovuttaa pesän omaisuutta?

Uskotut miehet edustavat konkurssissa sekä konkurssivelallista että tämän velkojajoukkoa. Tässä kaksitahoisessa tehtävässä heillä on paitsi hallintaoikeus konkurssivelallisen omaisuuteen, myös valtuudet valvoa, kantajan tai vastaajan ominaisuudessa, kaikkia toimia, joiden tarkoituksena on säilyttää varat, jotka on käytettävä velkojien vakuutena, sekä järjestellä varoja uudelleen tai kasvattaa niitä velkojien yhteiseksi hyödyksi (muutoksenhakutuomioistuimien 2. heinäkuuta 1880, kohta 2, s. 49).

Uskottu mies toteuttaa toimia, jotka koskevat velkojien yhteistä vakuutta, eli konkurssivelallisen omaisuutta, ja joiden tavoitteena on tämän omaisuuden ennalleen saattaminen, suojeleminen tai realisoiminen (muutoksenhakutuomioistuimien 25. helmikuuta 2015, kohta 37, s. 483).

Niiden sopimusten osalta, jotka ovat voimassa konkurssiinasettamispäätöksen jälkeen, uskotun miehen on päätettävä, onko sopimukset aiheellista purkaa vai onko niiden täytäntöönpanoa parempi jatkaa siinä tapauksessa, että niiden avulla voidaan vapauttaa varoja, jotta konkurssipesän velkoja voidaan maksaa myöhemmin.

11 Mille saataville voidaan vaatia maksua maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvasta omaisuudesta ja mikä on maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen syntyneiden saatavien asema?

1. Konkurssi

Kaikkien velkojien on ilmoitettava saatavansa, sen luonteesta ja mahdollisesta etuoikeusasemasta riippumatta. Tästä menettelystä ovat poikkeuksena konkurssipesään kohdistuvat velat eli velat, jotka ovat syntyneet konkurssimenettelyn aloittamisen jälkeen menettelyn turvaamiseksi (esimerkiksi uskotun miehen palkkiot ja konkurssiinasettamispäätöksen jälkeen erääntyneet vuokrat).

Ne konkurssipesään kohdistuvat saatavat, jotka ovat syntyneet maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen ja jotka ovat seurausta konkurssin hoitamisesta tai konkurssiin asetetun yrityksen tiettyjen toimintojen jatkumisesta, maksetaan ensimmäisenä. Tämän jälkeen loput varoista jaetaan velkojien kesken. Konkurssipesään kohdistuvilla saatavilla on näin ollen aina etuoikeus muihin velkojiin nähden.

2. Yrityssaneeraus

Yrityssaneerausmenettelyn yhteydessä saatavat, joille voidaan vaatia maksua velallisen omaisuudesta, ovat saatavia, jotka ovat syntyneet ennen yrityssaneerausmenettelyn aloittamista. Velallisen on liitettävä hakemukseensa täydellinen luettelo velkojista, jotka on tunnustettu tai jotka hakevat tunnustusta, ja mainittava heidän nimensä.

Yrityssaneerausmenettelyn aloittamisen jälkeen eli menettelyn aikana syntyvillä saatavilla on yleensä erityiskohtelu. Saatavia, jotka liittyvät velalliselle yrityssaneerausmenettelyn aikana suoritettuihin palveluihin, jotka perustuvat velallisen tekemiin uusiin sitoumuksiin tai menettelyn alkaessa voimassa olleisiin sopimuksiin, pidetään konkurssin, realisoinnin tai tuomioistuimen valvonnassa tapahtuvan luovutuksen yhteydessä ”pesän velkoina” (*dettes de la masse*). Jotta näitä saatavia voitaisiin pitää pesän velkoina velallisen kaikkia velkoja koskevassa myöhemmässä maksukyvyttömyysmenettelyssä (*procédure collective*), yrityssaneerausmenettelyn päättymisen on oltava suoraan yhteydessä velallisen kaikkia velkoja koskevan menettelyn (kuten konkurssin) alkamiseen. Tällaisen yhteyden oletetaan olevan olemassa, jos velallisen kaikkia velkoja koskeva menettely aloitetaan kahdentoista kuukauden kuluessa yrityssaneerauksen päättymisestä.

Korvausten jakaminen: Korvaukset, joita velkoja vaatii sopimuksen purkamisen tai täyttämättä jättämisen vuoksi, jaetaan sen perusteella, miten ne ajoittuvat yrityssaneerausmenettelyn aloittamiseen nähden. Tämä tarkoittaa sitä, että jos sopimus irtisanotaan yrityssaneerauksen aikana, sitä osaa korvauksesta, joka liittyy yrityssaneerauksen alkamisen jälkeiseen aikaan, kohdellaan eri tavalla kuin sitä, joka liittyy yrityssaneerauksen alkamista edeltävään ajanjaksoon.

Esineoikeuden kohteena olevaan omaisuuteen liittyvien maksujen ensisijaisuus: Sellaisiin suoritteisiin liittyvät saatavat, jotka ovat edistäneet vakuuden tai omaisuuden ylläpitämistä (kuten omaisuus, johon velkojalla on esineoikeus), ovat etusijalla. Tämä tarkoittaa sitä, että tämän omaisuuden myynnistä saatavat tulot käytetään ensisijaisesti näiden saatavien takaisinmaksuun.

12 Mitä sääntöjä sovelletaan saatavien ilmoittamiseen, todistamiseen ja hyväksymiseen?

1. Konkurssi

Konkurssimenettelyssä konkurssipäätös julkaistaan eri kanavien kautta (sanomalehdissä, merkitsemällä kauppatuomioistuimen luetteloon), jotta konkurssivelallisen velkojat saavat tiedot tilanteesta ja voivat ilmoittautua velkojiksi (kauppalain 472 §).

Velkojien on tällöin ilmoitettava saatavansa kauppaoikeudellisia asioita käsittelevän piirituomioistuimen kirjaamoon ja jätettävä saamistodisteet (kauppalain 496 §).

Velkojat voivat ilmoittaa saatavansa lomakkeella, joka on saatavilla osoitteessa <https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

Konkurssia hoitava uskottu mies tutkii saatavat ja voi myös riitauttaa ne (kauppalain 500 §).

Riitautetut saatavailmoitukset saatetaan tuomioistuinkäsittelyyn.

Jos riita-asia kuuluu luonteensa vuoksi muun kuin kauppaoikeudellisia asioita käsittelevän piirituomioistuimen toimivaltaan, asia saatetaan ratkaistavaksi toimivaltaiseen tuomioistuimeen. Kauppaoikeudellisia asioita käsittelevä piirituomioistuin on kuitenkin 504 §:n mukaisesti edelleen toimivaltainen määrittämään, mihin summaan asti velkojan riitautettu saatava voidaan ottaa käsittelyyn.

2. Yrityssaneeraus

Velallisen on liitettävä hakemukseensa täydellinen luettelo lykättyjen saatavien velkojista, jotka on tunnustettu tai jotka hakevat tunnustusta, ja mainittava heidän nimensä, osoitteensa ja saatavansa määrä. Lisäksi on mainittava, jos on kyse etuoikeutetusta velkojasta taikka omaisuuseristä, joihin kohdistuu esinevakuus tai kiinnitys tai jotka ovat velkojan omaisuutta.

Tiedonantovelvollisuus: Velallisen on ilmoitettava kullekin velkojalle erikseen tuomiosta 14 päivän kuluessa tuomion antamisesta. Näin taataan, että kaikki velkojat ovat tietoisia tilanteesta ja voivat toimia sen mukaisesti.

Velkojaluetteloon tutustuminen: Velkojilla on oikeus tutustua kirjaamossa olevaan velkojaluetteloon lain säännösten mukaisesti. Luettelossa on tiedot kaikista yritykseen kohdistuvista saatavista, joten velkojat voivat tarkistaa siitä oman tilanteensa.

Muutoksenhakuoikeus: Jokainen velkoja tai velkojan asemaa hakeva voi riitauttaa saatavansa määrän tai luokittelun, jonka velallinen on ilmoittanut. Velkoja voi riitauttaa myös luokan, johon velallinen on velkojan sijoittanut (etuoikeudeton tai etuoikeutettu).

Riitauttamismenettely: Jos velkojan ja velallisen välillä ei ole yksimielisyyttä, riita voidaan saattaa sen tuomioistuimen käsiteltäväksi, joka on pannut yrityssaneerauksen vireille.

Saatavien muuttaminen: Tuomioistuin voi velkojan ja velallisen yhteisestä hakemuksesta muuttaa velallisen alun perin määrittämän saatavan määrää tai luokittelua. Kirjaamo antaa päätöksen tiedoksi velkojalle.

Riitauttamisen määräaika: Jos velkoja ei riitauta asiaa tuomioistuimessa viimeistään kuukautta ennen istuntoa, hänen katsotaan hyväksyvän velallisen esittämän määrän, joten hän voi käyttää äänioikeuttaan vain kyseiseen määrään asti.

Velkojaluettelon riitauttaminen: Kuka tahansa, jonka etua asia koskee, voi riitauttaa viralliseen saatavaluetteloon sisältyvän lykätyn saatavan, Kanne kohdistuu velalliseen ja velkojaan, jonka saatava riitautetaan. Tuomioistuin kuulee valtuutettua tuomaria ja osapuolia ja antaa sitten ratkaisunsa.

Tuomioistuimen toimivalta: Jos riitautus ylittää yrityssaneerausta käsittelevän tuomioistuimen toimivallan, tuomioistuin voi määrittää väliaikaisesti saatavan määrän ja laadun yrityssaneerausta varten, kunnes toimivaltainen tuomioistuin on antanut asiassa ratkaisun. Tuomioistuin voi määrittää väliaikaisesti saatavan määrän ja laadun myös silloin, jos riitautusta ei voida ratkaista nopeasti. Tuomioon, jolla määritetään väliaikaisesti saatavan määrä ja laatu, ei voi hakea muutosta, joten sitä ei voi riitauttaa.

Tarvittaessa tehtävät muutokset: Tuomioistuin voi velallisen tai velkojan pyynnöstä muuttaa päätöstään lykätyn saatavan määrästä ja laadusta uusien seikkojen perusteella milloin tahansa ja jos se on ehdottoman välttämätöntä.

Velkojaluettelon päivittäminen: Velallisen on tarvittaessa oikaistava tai täydennettävä velkojaluetteloa ja toimitettava se kirjaamoon ennen suunniteltua istuntoa. Kirjaaja vastaa näiden muutosten ilmoittamisesta asianomaisille velkojille.

3. Ylivelkaantumismenettely

Kuukauden kuluttua siitä, kun velkajärjestelymenettelyä koskeva ilmoitus on julkaistu rekisterissä, velkojien on ilmoitettava saatavansa SIC:lle (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*).

Saatavailmoitus laaditaan 17. tammikuuta 2014 annetun suurherttuan asetuksen, jolla pannaan täytäntöön ylivelkaantumisesta 8. tammikuuta 2013 annettu laki, 6 ja 7 §:n mukaisesti.

Velkojien saatavat ilmoitetaan valvontaa varten [lomakkeella](https://justice.public.lu/fr.html), jonka voi ladata Luxemburgin oikeusasioiden sivustolta (<https://justice.public.lu/fr.html>) osoitteesta <https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

Välityslautakunta tutkii, voidaanko saatavailmoitukset hyväksyä.

13 Mitä sääntöjä sovelletaan omaisuuden myynnistä kertyneiden varojen jakamiseen? Mikä on velkojien maksunsaantijärjestys ja oikeuksien etusijajärjestys?

Konkurssilainsäädännön pääperiaatteena on, että jokainen velkoja saa samansuuruisen osuuden suhteessa saatavansa määrään.

Velkojille, joilla on vakuus tai etuoikeus, maksetaan ensin.

Etuoikeutetut velkojat järjestetään pakottavassa lainsäädännössä vahvistettuun velkojien maksunsaantijärjestykseen (vuokranantajat, kiinnitysvelkojat, velkojat, joilla on yrityksen pääomaan ja etenkin julkisiin varoihin - laajassa merkityksessä - kohdistuvia vakuuksia).

Yleensä uskottu mies viittaa siviililain 2096–2098, 2101 ja 2102 §:ään.

Uskotun miehen on varmistettava kunkin saatavan asema säännösten ja oikeuskäytännön pohjalta.

Nettovarot jaetaan vakuudettomille velkojille saatavien määriin suhteutettuina osuuksina kauppalain 561 §:n ensimmäisen momentin nojalla.

Sen jälkeen, kun uskotulla miehellä on tiedossaan tuomioistuimen vahvistamat palkkioiden määrät, kun hän on laittanut etuoikeutetut velkojat maksunsaantijärjestykseen ja kun hänellä on tiedossaan vakuudettomille velkojille jaettavaksi jäänyt summa, hän laatii varojenjakosuunnitelman, jonka hän toimittaa konkurssinvalvojana toimivalle tuomarille. Kauppalain 533 §:n mukaisesti uskottu mies kutsuu kaikki velkojat tilinpäätöstilaisuuteen kirjattuna kirjeenä lähetetyllä kutsulla, jonka liitteenä on kopio varojenjakosuunnitelmasta.

Konkurssivelallinen on kutsuttava tilaisuuteen joko haastemiehen välityksellä tai luxemburgilaisessa sanomalehdessä julkaistulla ilmoituksella.

Ellei yksikään velkojista riitautu uskotun miehen järjestämässä tilinpäätöstilaisuudessa esiin tulleita seikkoja, uskottu mies toimittaa varojenjakosuunnitelman pohjalta laaditun tilinpäätöspöytäkirjan konkurssinvalvojana toimivan tuomarin ja kirjaajan allekirjoitettavaksi.

Tilinpäätöksen jälkeen uskottu mies suorittaa maksut velkojille.

14 Mitkä ovat maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset (erityisesti sovinnon osalta)?

1. Konkurssi

Konkurssimenettelyssä uskottu mies voi pyytää menettelyn päättämistä sen jälkeen kun maksut on suoritettu. Tämän jälkeen tuomioistuin antaa konkurssimenettelyn päättämistuomion, joka nimensä mukaisesti päättää konkurssimenettelyn.

Kauppalain 586 §:n nojalla konkurssivelallinen, joka on maksanut kaikki velan pääoman, korkojen ja kulujen maksuerät, voi saattaa asemansa ennalleen toimittamalla tätä koskevan pyynnön ylioikeuteen (*Cour supérieure de justice*).

2. Yrityssaneeraus

Yhteisestä sopimuksesta tehtävä yrityssaneerausmenettely voidaan päättää useiden ehtojen perusteella, yleensä siitä riippuen, onko saneeraus onnistunut vai ei. Keskeiset ehdot ovat seuraavat:

Yrityssaneeraussuunnitelma on toteutettu kokonaisuudessaan: Menettely voidaan päättää, kun yrityssaneeraussuunnitelma on toteutettu onnistuneesti. Tämä tarkoittaa siis sitä, että toimenpiteet yrityksen rakenteen uudistamiseksi ja velkojien saatavien maksamiseksi on toteutettu tuomioistuimen ja velkojien hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

Suunnitelmaa ei ole toteutettu tai se on epäonnistunut: Jos yrityssaneeraussuunnitelmaa ei voida toteuttaa tai yritys ei pysty noudattamaan suunnitelman mukaisia sitoumuksiaan, yrityssaneerausmenettely voidaan päättää. Tässä tapauksessa menettely voidaan muuttaa konkurssiksi, jos yrityksen taloudellinen tilanne ei mahdollista toiminnan jatkamista.

Menettelyn peruuttaminen tai velallisen vetäytyminen: Velallinen voi pyytää yrityssaneerausmenettelyn päättämistä, jos se arvioi, että menettelyn jatkaminen ei ole enää tarpeen tai jos yrityksen taloudellinen tilanne on parantunut ilman tarvetta jatkaa menettelyä.

Velkojien saatavien maksaminen kokonaisuudessaan: Menettely voi päättyä myös siinä tapauksessa, että velallinen pystyy maksamaan menettelyyn osallistuvien velkojien saatavat kokonaisuudessaan (ennen menettelyn aloittamista ja sen jälkeen syntyneet saatavat).

Yrityssaneerauksen onnistumisen mahdottomuus: Jos tilanteen analysoinnin jälkeen vaikuttaa siltä, että

yrittysaneerauksen toteuttaminen on ilmeisen mahdotonta, tuomioistuin voi päättää lopettaa menettelyn ja aloittaa konkurssimenettelyn.

Yrittysaneerauksen päättämisen vaikutukset

Yrittysaneerausmenettelyn päättämällä on useita oikeudellisia ja taloudellisia vaikutuksia sekä velalliseen että velkoihin:

Keskeyttämistoimenpiteiden lopettaminen: Menettelyn päättäminen lopettaa velallisen suojatoimenpiteet, kuten yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämisen ja takavarikkokiellon. Velkojat saavat näin ollen takaisin oikeutensa nostaa velallista vastaan kanteen saataviensa perimiseksi, jos yrittysaneerausmenettelyn yhteydessä mahdollisesti tehdyistä sopimuksista tai maksujen keskeyttämisestä ei muuta johdu.

Määräysvallan palauttaminen: Jos yrityksen johtaminen on siirretty väliaikaiselle selvittäjälle, menettelyn päättäminen merkitsee määräysvallan palauttamista velalliselle.

Yrittysaneeraussuunnitelman vaikutusten päätyminen: Jos yrittysaneeraussuunnitelma on toteutettu kokonaisuudessaan, menettelyn päättäminen merkitsee, että sen puitteissa annettuja sitoumuksia on noudatettu eivätkä menettelyyn osallistuneet velkojat voi enää vaatia lisämaksuja menettelyssä käsiteltyjen saatavien osalta.

15 Mitkä ovat velkojien oikeudet maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisen jälkeen?

1. Konkurssi

Jos varoja on jäljellä maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisen jälkeen, velkojat saavat saatavansa kokonaisuudessaan tai osan saatavastaan menettelyn päättämispäätöksessä vahvistettujen jakoehtojen mukaisesti.

Velkojilla on myös mahdollisuus nostaa kante joko siviililain 1382 ja 1383 §:n nojalla konkurssivelallisen johdon yleiseen oikeudelliseen vastuuseen vetoamiseksi tai yhtiölain 441-9 ja 710-16 §:n nojalla (hallituksen jäsenten ja johtohenkilöiden vastuu tehtäviensä hoitamisessa).

2. Yrittysaneeraus

Jos yrittysaneerausmenettely on päätetty sen vuoksi, että yrittysaneeraussuunnitelma on toteutettu onnistuneesti:

Saatavien maksaminen suunnitelman mukaisesti: Velkojat säilyttävät oikeuden saada yrittysaneeraussuunnitelman ehtojen mukaiset maksut. Jos suunnitelmassa määrätään maksujen jakamisesta eriin, velkojen anteeksiannosta tai muista järjestelyistä, velkojien on noudatettava näitä ehtoja.

Jäljellä olevien saatavien perintä: Jos suunnitelmassa ei määrätä saatavan peruuttamisesta kokonaisuudessaan, velkojat voivat jatkaa jäljellä olevien määrien perimistä yrittysaneeraussuunnitelmassa vahvistetun aikataulun mukaisesti.

Rajattu kanneoikeus: Jos velkojat ovat hyväksyneet tai tuomioistuin on velvoittanut ne hyväksymään suunnitelman, ne eivät voi nostaa velallista vastaan kannetta sellaisista saatavien määristä, jotka on peruutettu tai joiden määrää on pienennetty suunnitelman nojalla. Ne voivat vaatia ainoastaan suunnitelmaan kirjattuja määriä.

Oikeudet silloin, kun yrittysaneeraus epäonnistuu ja siirrytään konkurssimenettelyyn

Jos yrittysaneerausmenettely on päätetty suunnitelman epäonnistumisen vuoksi ja siirrytään konkurssimenettelyyn:

Osallistuminen konkurssimenettelyyn: Velkojilla on oikeus osallistua konkurssimenettelyyn, joksi yrittysaneerausmenettely on muutettu. Niiden on ilmoitettava saatavansa tässä uudessa menettelyssä, jos ne

eivät ole jo tehneet niin.

Saatavien luokittelu: Saatavat luokitellaan ja maksetaan niiden ensisijaisuusjärjestyksen mukaisesti etuoikeudet ja vakuudet huomioon ottaen. Etuoikeutetuille velkojille, kuten kiinnitysvelkojille ja työntekijöille, maksetaan omaisuuden realisoinnista saadusta tuotosta ensimmäisenä.

16 Kuka vastaa maksukyvyttömyysmenettelyn kustannuksista?

1. Konkurssi

Konkurssiin asettamisesta johtuvat maksut tulevat konkurssipesän maksettaviksi.

Koska maksut ovat syntyneet konkurssimenettelyn turvaamiseksi, ne suoritetaan konkurssipesän varoista ennen kuin uskottu mies jakaa varat velkojille.

Oikeusavusta ja oikeudenkäyntimaksujen kattamisesta 29. maaliskuuta 1893 annetun lain (la loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet) 1 ja 2 §:ssä vahvistetaan maksukyvyttömyysmenettelyyn kuuluvista muodollisuuksista syntyvät maksut ja niiden maksujärjestys siinä tapauksessa, että varat ovat riittämättömät.

Tuomiovaltainen piirituomioistuin määrittää uskotun miehen palkkiot 18. heinäkuuta 2003 annetun suurherttuan asetuksen mukaisesti.

Uskottu mies toimittaa kauppaoikeudellisia asioita käsittelevään piirituomioistuimeen kuluistaan ja palkkioistaan laskelman, joka on laadittu konkurssimenettelyssä saatujen varojen perusteella.

Kauppalain 536-1 §:n 2 momentin mukaisesti varojen riittämättömyyden vuoksi päätettyjen konkurssimenettelyjen yhteydessä syntyneet kulut ja palkkiot maksaa verohallinto (*Administration de l'Enregistrement*) oikeusavusta ja oikeudenkäyntimaksujen kattamisesta 29. maaliskuuta 1893 annetussa laissa asetettujen ehtojen mukaisesti.

2. Yrityssaneeraus

Yrityssaneerausmenettelyn kustannuksista ja kuluista vastaa lähinnä velallinen eli vaikeuksissa oleva yritys.

Selvittäjien (*mandataire de justice*) palkkiot: Selvittäjien (*administrateur judiciaire, commissaire au sursis tai liquidateur*) palkkiot maksaa velallinen. Palkkion määrän vahvistaa yleensä tuomioistuin, ja palkkiot maksetaan ensisijaisesti velallisen varoista.

Oikeudenkäyntikulut: Velallinen vastaa myös oikeudenkäyntikuluista, kuten istuntoihin ja tuomioistuimen ratkaisuihin liittyvistä kuluista sekä muista oikeudellisista menettelyistä aiheutuvista kuluista.

17 Mitkä ovat velkojia vahingoittavien oikeustoimien mitättömyyttä, pätemättömyyttä ja peräyttämistä koskevat säännöt?

1. Konkurssi

Konkurssiinasettamispäätöksessä maksusuoritusten keskeyttäminen voidaan vahvistaa alkaneeksi päivämäärästä, joka on konkurssiinasettamispäätöstä aikaisempi. Tämä päivämäärä ei kuitenkaan voi olla yli kuutta kuukautta aikaisempi kuin päätös.

Maksusuoritusten keskeyttämisen ja päätöksen välinen aika katsotaan ”karanteeniajaksi”, ja sen tarkoituksena on suojella velkojien etuja.

Tietyt tänä aikana toteutetut toimet sekä toimet, jotka voivat vahingoittaa velkojien oikeuksia, ovat pätemättömiä ja vailla oikeusvaikutuksia. Näihin toimiin kuuluvat etenkin

- kaikki sellaiset toimet, joissa konkurssivelallinen on luovuttanut irtainta tai kiinteää omaisuutta maksutta, tai sellaiset vastikkeelliset toimet, joissa tavaroiden myyntihinta on ollut selkeästi tavaroiden arvoa

alhaisempi

- kaikki suoritettut maksut, olipa kyseessä käteismaksu, tilisiirto, myynti, kuittaus tai muu maksu, erääntymättömien velkojen maksamiseksi
- kaikki maksut, jotka on suoritettu muulla tavoin kuin käteisellä tai yritystodistuksilla erääntyneiden velkojen maksamiseksi
- kaikki kiinnitysvakuudet ja esineoikeudet, joita velallinen on antanut sellaisten velkojen osalta, jotka ovat syntyneet ennen maksusuoritusten keskeyttämistä.

Sen sijaan muiden toimien osalta mitätöitymisperiaatetta ei sovelleta automaattisesti.

Näin ollen jotkin konkurssivelallisen suorittamista maksuista, jotka on suoritettu erääntyneiden velkojen maksamiseksi, ja kaikki muut karanteeniaikana suoritettut vastikkeelliset toimet voidaan mitätöidä, jos käy ilmi, että kolmannet osapuolet, jotka ovat ottaneet maksuja vastaan tai toteuttaneet konkurssivelallisen kanssa kauppvoja, ovat tienneet maksusuoritusten keskeyttämisestä.

Jos velkoja tietää, että velallinen ei kykene suoriutumaan maksuvelvoitteistaan, hän ei saa pyrkiä saamaan etuoikeusasemaa muiden velkojen vahingoksi.

Pätevällä tavalla hankitut [kiinnitysvakuusoikeudet ja etuoikeudet](#) voi rekisteröidä konkurssiinasettamispäivään saakka. Sen sijaan oikeudet, jotka on rekisteröity 10 päivää ennen maksusuoritusten keskeyttämisen päivämäärää tai sen jälkeen, voidaan julistaa pätemättömiksi, jos kiinnitysvakuuden vahvistamispäivämäärän ja rekisteröintipäivämäärän välillä on kulunut yli 15 päivää.

Kaikki velkojen vahingoksi koituvat toimet tai maksusuoritukset eli toimet, jotka velallinen on toteuttanut tietoisena velkojille koituvasta vahingosta (esimerkiksi toimet, joiden seurauksena konkurssipesän arvo on pienentynyt tai joissa velkojen maksunsaantijärjestystä ei ole noudatettu), katsotaan pätemättömiksi riippumatta päivämäärästä, jona toimi on toteutettu.

Karanteeniajan käsitettä ei sovelleta takaussopimuksiin eikä arvopaperistamisyhteisölle luovutettuihin tuleviin saataviin.

2. Ylivelkaantuminen

Tuomioistuimien voi tarvittaessa nimetä henkilöitä, joiden tehtävänä on antaa sosiaalista apua tai opastusta tai hoitaa velallisen raha-asioita sen varmistamiseksi, että velallisen varat, jotka eivät kulu velkojen maksuun, käytetään siihen, mihin ne on tarkoitettu.

Tehtävänsä täyttämiseksi näillä henkilöillä on valtuudet suorittaa kaikki toimet, joiden tarkoituksena on estää varojen joutuminen muuhun kuin niiden luonnolliseen käyttötarkoitukseen tai välttää velallisen kotitalouden etuihin kohdistuvat haitat.

■ Päivitetty viimeksi: 15/05/2026

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.